

په افغاني ټولنه کې د رسنيو مسؤليت

د حکومتدارۍ په معاصر سياسي مفهوم کې د اطلاعاتو او کلتور وزارت د حکومت څلورم څواک پېژندل شوی دی، دا څواک هڅه کوي ترڅو د ملت ذهنيت د حکومت له سياسي پالیسۍ سره مطابقت ولري، او د حکومت د سياسي تگلارې اړوند د ملت تائيد تر لاسه کړي، د کومو سياسي ارزښتونو په بنسټ چه حکومت ولاړ وي هغه لوري ته د ملت ذهنيت اړوي. سربيره پدې دا څواک په ټولنه کې عام وگړي هر لوري ته چې و غواړي سوقولي يې شي، دا څواک په ټولنه کې ژور اثر لري او دکوم معيارمطابق چې و غواړي انسان جوړکړي جوړولئ يې شي. له کومه ځايه چې دا څواک په انساني ټولنه کې ژور او مهم اثر لري نو په افغانستان کې د نظامي يرغل تر څنگ دا هڅه هم په لاره واچول شوله تر څو دا ارزښتناکه څواک هم د يرغلگرو په واک کې پاتې وي، څرنگه چه د افغانستان چاپيريال د هر ډول لاسوهنه لپاره پرانيستئ دی نو پدې پرانيستي چاپيريال کې د افغاني ټولني عام وگړئ د پرديو مطبوعاتي تبليغاتو تر اثر لاندی دی، او هڅه کيږي چې د افغانستان له اسلامي او اصيل کلتور څخه فاصله ايجاد شي.

کله چې په نړۍ کې او په ځانگړي توگه په لويديځ کې د ماديت فلسفي او نظريې سر را پورته کړاو د انسان نفسي غوښتنو ته يې خاصه پاملرنه وکړه اودانسان د جنسي غرايزو په راپارولو کې يې په ډير قوت سره ونډه واخيسته، نو انسان پدې ټولنه کې يوازي په مادي لاسته راوړنو او د نفسي غوښتنو پر ځاي کولو پسي سرگردانه او ليواله شو.

کوم مهال چې په لويديځ نړۍ کې د جنسي غرايزو دراپارولو افکارو نظريات په ډير قوت سره مطرح شول نو پدې ټولنو کې جنسي داستانونه او کيسې او شعرونه رواج شول، له کومه ځايه چې په لويديځ ټولنه کې مادي لاسته راوړنه د نفسي غوښتنو پر ځاي کولو لپاره د اهميت وړ وه نو د مادي گټه لپاره د لويديځ اکثريت ليکوالانو دغه راز ليکنو ته مخه کړه لډي کبله دا حرکت په ډير قوت په ټولنه کې خپور شو، که څه هم دا راز ناوړه ادب او ليکدود په لومړی ځل په لويديځ کې رواج شو خو په ډير چټکتيا او پياوړتيا سره د نړۍ نورو هيوادونو ته وغزول شو، دغه داخلاقو د بنمن حرکت نه يوازي د لويديځ ټولنه له ستونزو سره مخ کړله بلکه دنړۍ د گڼ شمير هيوادونو اخلاقي ټولنه يې هم له تهديدسره مخ کړه، دغه حرکت انساني ټولنه له هر راز اخلاقي ارزښتونو څخه تجريد کړله، پداسي حال کې چې په لويديځ ټولنه کې هم ډيو لږ اخلاقي ارزښتنو په اساس ځيني انساني اړيکي (جنسي اړيکي) له نورو نه په جلا توگه تر سره کيدلي په عام مظهر کې د حيواناتو په څير پر ځاي شوي او کيږي، د جنسي غرايزو د راپارولو دغه حرکت هر هغه ديني تړاو چې انسان په روحي او اخلاقي اړخ کې ورته اړتيا لري لي منځه يووړ، او انساني ټولنه يې په حيواني ټولنه بدله کړله.

دا چې دغه حرکت د لويديځ ټولنه کوم ځاي ته رسولي ده ټولو ته څرگنده ده خو انديښنه او غم دا دی چې دا حرکت يوازي په لويديځ ټولنه کې منحصر پاتې نشو، د دې اور لمن په ډير قوت سره اسلامي نړۍ ته وغزول شو، او د اسلامي نړۍ گڼ شمير هيوادونه پکښې سوځي، خو په ځانگړي توگه افغانستان ځکه چې افغانستان د نړۍ پر مخ هغه يوازنی هيواد دی چې چاپيريال يې هر راز يرغل ته پرانيستئ دي لکه چې وړاندي مو څرگندونه وکړه.

دنظامي يرغل د پيل سره سره زموږ په هيواد کې هغه وسايل چې په اوسني عصر کې خورا مهم او ارزښتناکه دي، او د ټولني ذهنيت يو معين لوري د سوقولو دنده پر غاړه لري، لکه ستلايت سيستم په بازارونو کې په رمزي بيه پلوريدل ترڅو دهر بيوزله افغاني کور ته دا وسايل ورسيري، او دافغانانو ذهنيت په اړولو کې خپله دنده تر سره کړي، اوس مهال د افغانستان په هغو کليو او سيمو کې د افغانانو په کورونو کې د ستلايت سيستم فعال دي چې د انساني ژوندانه نورې ډيرې آسنتياوي هلته وجود نلري.

د افغانستان په اسلامي او په دين مينه افغاني ټولنه کې نن خلک هغه لوري ته سوقيري کوم لوري ته چې د لويديځ ټولنه لډې وړاندي سوق شوي ده، کومه ټولنه چې د مادي ارزښت نه پرته بل هيڅ راز اخلاقي او ديني ارزښت پکښې اهميت نلري. په افغانستان کې هم کوبښښ دا دی چې ټولنه له هر راز معنوي ارزښتونو څخه تجريد شي کوم چې د اسلام سپيڅلي دين ورپه برخه کړی دي، او دعام وگړي موخه په ژوندانه کې يوازي مادي لاسته راوړنه او د نفسي غوښتنو پر ځاي کول وي.

که رسنيې د افغانستان دي خو هغه څه پکښې وړاندي کيږي چې يا د لويديځ فکري توليد دي يا د هند ډوډ او کلچر دي او يا دايران منحرفه عقیده ده. نو د دې پردي فکري توليد او پردي کلچر او پردي عقيدې په چاپيريال کې به څرنگه

يو په اسلام مين او اصیل افغان وروزل شي؟ آیا دا څه چې زموږ په مطبوعاتو کې د افغانستان عام وگړو ته وړاندي کيږي دا زموږ د سپېڅلي دين او کلتور سره سمون لري؟

زموږ ليکوالان او د رسنيو مسؤلين بايد خپل ايماني او وجداني مسؤليت په افغاني ټولنه کې د اسلامي ارزښتونو سره سم د انسان جوړولو اړوند له پامه ونه غورځوي. يوه ضروري يادونه هم دا ده چې د جنسي غرابزو د راپارول د حرکت تر څنګ دا زيار هم په لاره اچول شوي دي ترڅو په اسلامي نړۍ او خصوصاً په افغانستان کې دين د انساني ژوندانه څخه گوښه کړي ، له بدمرغه داسې افغاني ليکوالان او رسنيې توظيف شوي تر څو د شک نه ډک بحثونه په لاره واچوي او دا ثابته کړي چې ګواکي انسان په ژوندانه کې دين ته اړتيا نلري، خو تر کومه ځايه چې دين د انسان داخلي او روحي تهذيب دنده پر غاړه لري نو لدې کبله د لويديځ په ټولنه کې اخلاقي او روحي فساد رامنځ ته شو ځکه چې خلکو له دين نه فاصله ونيوله او دين د دوی له ژوندانه څخه گوښه شو.

په اسلامي سپېڅلي تاريخ کې داسې ډير واقعات شته چې زموږ په ټولنه کې عام وگړی په سمه توگه وروزي هغه په ټولنه کې د انسان جوړولو لپاره ډير ښه توليد کيدلای شي، که هغه د داستان ليکنه لپاره وي که د فلم جوړول لپاره که د ټلويزون پروگرام لپاره او که هغه د انترنټي پاڼه لپاره ليکنه وي.

خو له بدمرغه زموږ په انترنټي سايتونو کې داسې بحثونه په لاره اچول شوي دي چې زموږ اسلامي او افغاني ټولنه زيانمنه وي او د لويديځ مادي نظريه ته خدمت کوي.

د اسلامي او افغاني رسنيو مسؤليت دا ندي چې د بيان د آزادۍ اصل ته په احترام سره هر هغه څه خپاره کړي چې ټولنه ته گټور نوي يا دي ملي او ديني ډود سره په ټکر کې وي، او د بيان له آزادۍ څخه دا تعبير هم درست ندي چې له خپل ملي او اسلامي مسؤليت نه سترگي پټې شي او دمخالف لوري نظر خپور شي، دا د بيان د آزادۍ اصل ته د احترام حربه يوازي زموږ لپاره پيدا شوي ده، آیا د لويديځ مطبوعات د بيان آزادۍ ته احترام ساتلي دي؟ او هر هغه څه بې خپاره کړي چې د دوي دملي او امني ارزښتونو او ذهني تصور سره په ټکر کې دي ، هيڅ کله نه.

د دوي پيژندل شوي رسنيې د دفاع وزارت او د استخباراتو د شبکو تر څارنې لاندې دي، او هر څه وروسته لدې خپريږي چې د استخباراتو او د دفاع د وزارت له لوري چک شي. نو پکار ده چې زموږ رسنيې د بيان د آزادۍ په پالنه د ډيرديو نظرياتو د خدمت وسيله ونه گرځي ، او په لا شعوري ډول د نورو نظريات منعکس نکړي.

د مور ټولنه له لوي خطر سره مخ ده او په وطن مين افغانان بايد خپل مسؤليت وپيژني، هره خپلواکه افغانۍ رسنۍ بايد زيار وباسي ترڅو د افغانستان څلورم ځواک د بهرني يرغل نه وژغوري، او هڅه وشي تر څو دا ځواک په افغاني ټولنه کې د انسان جوړول د اسلامي معيارونو مطابق تر سره کړي، د افغاني کلتور په وده کې اسلامي ارزښتونو ته پام وشي، او خپل ايماني او وجداني مسؤليت په ټولنه کې تر سره کړي، نه دا چې دمادي لاسته راوړنې لپاره رسنۍ توظيف شي.

او ځيني رسنيې د دې لپاره له خپل ديني مسؤليت نه مخ اړوي چې سياسي مصلحت يې زيانمن نشي، خو دا راز تگلاره د اسلامي احکامو په رڼا کې جايزه نده، ځکه چې رسول الله صلی عليه وسلم د دين اړوند تنازل کولو پي هکله په سختي منعه شوی وو، نو د هر راز مصلحت لپاره د دين په هکله تنازل جواز نلري.

که مور د خپل هېواد رسنۍ په دريو برخو ووېشو نو په لومړي گام کې اسلامي رسنيې مسؤليت لري چې د ايران د مذهبي او عقيدوي يرغل په وړاندي خپل مسؤليت په ميرانه تر سره کړي. او هغه رسنيې چې په کلتوري لحاظ خپرونې لري بايد د هند د کلچر په وړاندي خپله مبارزه په پياوړتيا سره تر سره کړي، او هغه رسنيې چې ټولنيزه ښه لري بايد د لويديځ د ناوړه او فاسدو نظرياتو مخنيوي وکړي.

که زموږ ټوپک پردی کيږي خو زموږ قلم بايد پردی نشي که قلم هم پردی شو نو بيا به افغاني ټولني ته د وفات دعا وکړو.

پای

د پاڼو شميره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

: دلپکنې د ليکنيزې ښې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رايرلو مخکې په خبر و لولۍ